مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد.

اجمل روهي
۲۰۱۹/۰۳/۱۲

نوی کابل بانک، د نویو غلو په ولکه کې؟!

په افغانستان کې چې بانکونو ته ځې، له یو شمېر اندېښنو سره به ځې. بانک کې به بیر و بار ځومره وي، پیسې به زړې راکوي که نوې، برق به وي کنه او که نه وي نو کار به بیا بلې ورځې ته پاتې کیږي، او له بانک نه چې را ووځم ځوک مې تعقیب نکړي پیسې را څخه وا نخلي، پیسې خیر چې ځوک مې و نه وژني او داسې نور.
خو له دې اندېښنو ور ها خوا یوه بله لویه اندېښنه شته، چې د نړۍ بل هېواد کې به یې ځوک تصور هم و نشي کړای، خو افغانستان کې په نورمال ډول سره دغه معامله روانه ده. په نوره نړۍ کې جنایي پېښه باندې ښایي دومره تمرکز و نشي، لکه پر داسې موضوعاتو چې د هېواد اقتصاد ویجاړوي.
راځم د سترګو لیدلی حال ته؛ د نوي کابل بانک مرکزي برانچ (ځانګې) ته د کابل په شهرنو کې ولاړم. غوښتل مې تقریبا څه باندې درې لکه افغانۍ را وباسم، چې د یو چا پور ادا کړم. صراف ته مې وویل، خو هغه د دې پر ځای چې ما ته لومړۍ د نورې پروسې د سرته رسولو لپاره پارچې او کاغذونه راکړي، لومړی ووتلو او پیسې یې راوړې. د پیسو تقریبا ۷ بنډله پنځه سویز لوټونه یې راوړل او له ماشین نه یې تیرول، چې یو بنډل یې لږ پړسیدلی او نامنظم شانته ښکاریده او له ماشینه سم نه تیریده. بیا یې له دې سره لږه تندی تروش کړ او په غوسه یې له ځانه سره وویل: «ای چه رقم پیسه ست» او پیسې یې په لاس وشمېرلې. د پیسو د شمېرولو پر مهال یې نور پېرودنکي ښۍ او کیڼې غرفې ته لیږل، چې د صراف چلند لږ شکمن کړم.
د پارچې تر راکړې وروسته زه هم ولاړم او د لاسلیک شوېو کاغذونو تر څنګ مې د لاسلیک د پخلي چارې او د تذکرې فوټوکاپي اخیستل او نورې چارې ترسره کړې او بېرته هماغه کړکۍ ته ورغلم، چې تر شا یې د ځارنې کامرې هم لګیدلې وې.
بې له دې چې پیسې بیا د شمېرلو ماشین څخه تېرې کړي، بنډولونه یې راته کېښودل. زما سره شک و، چې د چارو د خلاصولو پر مهال ښایي صراف له بنډلونو ځېنې پیسې بیرته اخیستي وي یا یې بنډولونه بدل کړي وي، نو ځکه مې

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په خیر و لولئ

هر يو بنډل له سره وشمېرلو، د شکاستيب شويو لوټونو شمېرې مي هم وکتلې چي نمبربدله نه وي، خو لوټونه ظاهرآ سم او بنډلونه پوره وو.
د بانک د ودانۍ له وتلو څخه وروسته مي زړه و چي ځان ته شخصي ټکسي موټر ونيسم، خو سرک کي د موټرو او خلکو ګڼه ګوڼه دومره زياته وه، چي غوره مي وبلله پلی ځان د شهزاده تر سرای پورې ورسوم. په تلو تلو کي به مي کله نا کله شا ته هم مخ اړولو، چي څوک خو به مي تعقيبوي نه؟!
شهزاده سرای ته ورسيدم، غوښتل مي ډالر را ونيسم، ځکه پور مي په ډالرو کړی و. د خپل سيمه وال امين جان خوستي صرافی ته ورغلم، کله يي چي پيسي له ماشين نه تيرولي نو يو پنځه سويز لوټ ماشين تير نکړ. ما ته يي وويل، چي دا يو لوټ خو جعلي دی، ما ورته وويل چي همدا اوس مي له کابل بانک نه پيسي راوړې! دوی را ته وويل، چي دا څه نوي خبره نده خو لوټ پخپله په لاس کي وګوره لږ سپک دی. د هغه لوټ پر ځای مي بل له خپلي بټوې نه ورکړ، کور ته چي راغلم لوټ مي ښه وکتلو، ډېر په مهارت جوړ شوی و، بازار کي ما چلولی شو، خو له ځانه سره مي وويل چي نه! زه به دا کار نه کوم، بايد د دې لوی خيانت اصلي سرچينه پيدا شي، يقينا زه يوازينی کس به نه يم او دا لړۍ که قطع نشي ملي اقتصاد ته لوی ګوزار دی.
په همدې سوچونو کي وم، چي څه وکړم او له کومه ځايه يي پيل کړم؟ د نوي کابل بانک منجرانو ته ورشم؟ آيا دوی به زما سره همکاري وکړي، که دوی خپله هم په کي ښکېل وي، نو ما ته به نورو ستونزې جوړې کړي؟! دوه درې ورځي مي په همدې هکله سوچ کولو، ځينو ملګرو ته به مي دا کيسه وکړه، دوی به را ته ويل څه مه پسې ګرځه دا افغانستان دی. خو زما زړه نه تسکين کيده.
څو ورځي وروسته مي وپتېله، چي د افغانستان بانک ته ورشم، ځکه مرکزي بانک دی او د ټولو بانکونو د کنټرول او نظارت چارې په دوی پورې اړوندې دي. را ياد شوه، چي هلته مي يو دوست شته، هغه مي راپيدا کړ، جعلي لوټ مي هم ورښکاره کړ او غوښتنه مي ترې وکړه، چي د بانک له رييس سره را ته د ليدني زمينه برابره کړي، خو رييس او لومړی مرستيال په دفترونو کي نه وو ويل يي په سفر تللي، بالاخره دوهم مرستيال ته ورغلو، چي ښه روغبړ او ښه وضعيت يي را سره وکړ. ما هم ټوله کيسه ورته تيره کړه او دا مي هم ورته وويل، چي زما د معلوماتو له مخي ستاسو د کمرو لخوا اخستل شوې ويډيو تر شپږو مياشتو پورې ساتل کيږي او تر هغې وروسته بيا آرشيف کيږي، چي دوی يي هم پخلی وکړ. بيا مي وړانديز ورته وکړ، چي د بانک نه په اخيستل شوي رسيد کي دقيقا ساعت او دقيقي ليکل شوي او د غرفي شمېره مي هم ورته وښودله او پر دې مي ټينګار وکړ، چي صراف د طرز العمل خلاف چار تر سره کړې، ځکه پيرودنکو ته چي کله پيسي ورکول کيږي بايد د دوی د سترګو په وړاندې پيسي له ماشينه تېرې کړي. زما وړانديز دا و، چي که په ناڅاپي توګه د همدې مرکزي برانچ ټوله ودانۍ وپلټل شي، چي څومره نورې جعلي پيسي هلته موجودې دي؟!
مرستيال له ما نه ډېره مننه وکړه او د بانکي رسيد او جعلي پيسو نه يي عکس واخيست او زياته يي کړه، چي د نوي کابل بانک له رييس سره زه په واير باندې دغه عکسونه شريکوم او د موضوع پلټنه کوم او په يوه اوونۍ کي به تاسو ته هم مالوت درکړم! زه هم ډېر خوشاله شوم، د دوی کارت مي ترې واخيست او ترې رخصت شوم. زه په دې هم ډېر خوشاله وم، چي خپل مسووليت مي ادا کړی و.
زه د يو ښه خبر او اجرااتو په تمه وم، خو يوه اوونۍ، دوه اونۍ او بله اوونۍ يوه په بله پسي تيريدلې، خو هيڅا هم زنګ را ته ونکړ. فکر مي وکړ، چي کيدی شي کار به شوی وي خو زما تيلفون به مصروف يا سايلنټ و او دوی به زنګ کړی وي. بيا مي په خپله دوهم مرستيال ته زنګ وکړ او هغه خبره مي ورياده کړه. د ده ځواب دا و: «مه برايشان ګفتم ولی آنها قبول نکردن!». د دې ځواب په اوريدو سره هک حيران شوم، نو ما ورته وويل، چي دا خو طبيعي ده، چي غل خو خپله غلا نه مني خو تاسو بايد پلټني کړې وای. خو د ده ځواب بيا هم منفي و! بالاخره مي ورته وويل که تاسو اقدامات ونکړئ، نو زه به خبره تر رسنيو ورسوم. بيا هم ډېره غير منطقي ځواب: «هر چه ميکنی دلت!». اوس خو تر هغه جعلي پنځه سويز، د دغه بې مسووليته مسوول کس ځواب ډېر خوابدی کړی وم. دلته نو دوه خبرې وي، يا دغه شخص دومره بې کفايته دی، چي حتی موضوع په اهميت نه پوهيږي او يا هم د همدې کړۍ شريک دی.
څو ورځي متواتر، هر ځای کي به چي له نږدې ملګرو سره مخ کيدم دا کيسه به مي ورته تيروله، چي دوی محتاط اوسي. خو يوه ورځ په پغمان کي يوه ملګري کره ميلمه وم، چي هلته مي هم دا کيسه تيره کړه، د ملګري مېرمن مي چي د يوه ښوونځي مديره ده راته وويل، چي د دوی په ښوونځي کي يي يوې ښوونکي ته د معاش په پيسو کي درې نيم زره افغانۍ جعلي ورکړي وي، چي بيا هغه بانک ته ورغله چي زما نيمايي معاش چي تاسي جعلي راکړئ، نو زه څه وخورم؟ بيا هلته د بانک مدير ورته ويلي و، «خير است برايت تبديل ميکنيم» او پيسي يي ورته بدلي کړې، چي دا خپله يو ښه ثبوت دی، چي ولي يي جعلي پيسي ورته بدلولي؟!
يوه موده وروسته مي د خپلوانو سره په يوه ميله کي برخه درلوده، چي راز راز خلک موجود وو ما د پيسو دا جريان بيا تير کړ. زموږ يو خپل چي سوداګر دی ويل يي، هره پنجشنبه چي له دکاندارانو د اوګرايي پيسي راټولي کړم، خامخا دوه درې جعلي لوټونه په بنډلونو کي را ووځي، څرنګه چي د ټولو پر مهال زما سره د پيسو چک کولو

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بڼي پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خير و لولئ

ماشين نه وي، نو ما ته معلومات نه وي، چي له چا نه مي اخيستی او زه يي هم بيا نورو ته ورکوم، نو دا جعلي پيسي په دوران کي دي.
يو بل صراف ما ته دا متل تير کړ: چي په يوه ګل نه پسرلی کيږي!
ما ورته په ځواب کي دا وجيزه وويله:

«ځوک چي مبارزه کوي کيدی شي و يې ګټي کيدی شي و يې بايلي، خو ځوک يې چي نه کوي له اوله يې بايللی!»

نور نو قضاوت ګرانو لوستونکو ته پريږدم؛ کابل بانک د مليادونو پيسو يو بانک و، چي يو ځل خو يوې بلي کړی بې اعتباره او په ګوندې کړی و، چي په سختۍ يې بيرته په پښو ودرولو. ولسمشر ته دي خدای اوږد عمر ورکړي، خو که په رښتيا هم زر کلن شي او هر ځومره ښې برنامې هم ولري، خو چي د دغي مافيا مخه و نه نيول شي، هره څه به عبث وي؛ لکه په ګدام کي چي موږک وي، له يوې خوا به غله راځي او له بلي خوا به يوازې موږک ډيريږي او چاغيږي! که هر څومره هم مرکزي بانک بازار ته د افغانيو د ارزښت ساتلو په موخه ډالر ليلام ته وړاندې کړي، بيا به هم افغانۍ ثبات و نه مومي، تر څو زموږ د اقتصاد له ستې څخه دا چنجي و نه ايستل شي!!!

نوټ: جعلي پنځه سويز به زما سره د يادګار په توګه وي، ډېر ښه يې جوړ کړی چي دا به کوم هېواد کي جوړ شوی وي؟

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزی ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولـئ